

SCI-CONF.COM.UA

TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

**PROCEEDINGS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 25-27, 2024**

**TOKYO
2024**

TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

Proceedings of V International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan

25-27 January 2024

Tokyo, Japan

2024

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Topical aspects of modern scientific research” (January 25-27, 2024) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2024. 645 p.

ISBN 978-4-9783419-2-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Topical aspects of modern scientific research. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-topical-aspects-of-modern-scientific-research-25-27-01-2024-tokio-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: tokyo@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 CPN Publishing Group ®

©2024 Authors of the articles

РІВЕНЬ РОЗВИТКУ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Мямлін Владислав Віталійович

д.т.н., професор

Український державний університет науки і технологій
м. Дніпро, Україна

Анотація: В даний час для визначення рівня соціально-економічного розвитку тієї чи іншої країни, прийнято виходити з величини ВВП або споживання на душу населення. Чим вище споживання, тим суспільство вважається успішнішим. Існують ще індекси людського розвитку, які враховують рівень життя, здоров'я, освіченість. Але чи такі важливі ці показники порівняно з дійсно планетарним завданням людства – підвищенням рівня свідомості самої людини?

Ключові слова: макроекономічні показники, рівень розвитку свідомості людини, ВВП, модель високоефективної національної економіки, індекс людського капіталу, індекс людського розвитку

Дана робота продовжує цикл наукових праць, спрямованих на створення високоефективної соціально-економічної моделі [1-17], яка функціонуватиме на основі зовсім інших принципів, ніж тих, що пропонує сучасна економічна теорія.

Так повелося, що в суспільстві приділяється більше уваги якості життя людини, ніж якості самої людини, хоча останній показник є набагато важливішим. І зовсім не обов'язково, що якісні умови життя призведуть до появи якісної людини. Як показала практика, це зовсім не так. Ситі та сприятливі умови життя не завжди супроводжують становлення високодуховної та високоморальної особистості. Навіть навпаки, комфортні умови життя розслаблюють людину, заважають їй удосконалюватися.

Економічний розвиток не можна ніяк відривати від соціального розвитку та від індивідуального розвитку кожної окремої людини. Проте економічна теорія ніколи не наголошувала на необхідності розвитку самої людини. Вона завжди її вважала «гвинтиком», «ресурсом», «споживачем», «економічною людиною». Тому сучасна економічна система плодить цілу армію паразитів, котрі живуть не за рахунок своєї праці, а за рахунок різних хитрих шахрайських схем, які дозволяють їм не працювати, але споживати. Причому економічна теорія виправдовує такий несправедливий стан справ і не хоче його змінювати.

Людина є самим проблематичним елементом соціально-економічної системи. У житті всі люди різні та рішення, які вони приймають, також різні. Якість прийнятих ними рішень безпосередньо залежить від якості самої людини, від рівня розвитку її свідомості. Чи будуть ці рішення спрямовані на творення або на руйнування, вирішувати самій людині?

Якщо ми хочемо побудувати високорозвинене суспільство, то передусім потрібно виховати високорозвинену людину. Високорозвинена людина не може жити на нетрудові доходи, це суперечить її внутрішнім переконанням.

Розрізняють матеріальні, соціальні та духовні потреби. Матеріальні потреби – це не тільки фізіологічні потреби та потреби у матеріальних благах. Вони значно різноманітніші та багатогранніші. У системі соціальних потреб особливе місце займають потреби у певному способі життя, у праці, у спілкуванні, і навіть політичні потреби – у демократичних свободах, у захисті особистості, у праві приймати участь в управлінні громадськими справами.

Духовні потреби – це потреби у духовному освоєнні світу, у творчості, у естетичному ставленні до дійсності, й навіть морально-психологічні потреби.

Розвиток і задоволення потреб членів суспільства, причому як експлуатованих, так і експлуататорів, набуває нині потворний характер. Буржуазне суспільство цілеспрямовано формує споживчу психологію. Свідомо, що організоване та науково кероване суспільство вимагає всебічного дослідження місця та ролі потреб у життєдіяльності окремою особистості та суспільства загалом. Не можна бездумно збільшувати матеріальне споживання.

Це обов'язково призведе до жахливих наслідків. Споживати потрібно рівно стільки, скільки треба людині для її вдосконалення. Якщо економіка виробляє більше, ніж людям потрібно для повноцінного життя, така економіка є неефективною. Крім цього необхідно перенаправити потреби людей від матеріальних – до вищих людських потреб (моральних та духовних). Важливо не кількість вироблених благ на душу населення, а зростання якості самого населення. Адже сенс людського буття полягає зовсім не в тому, щоб просто жити і споживати, а в тому, навіщо жити, з якою ціллю? А ціль одна - вдосконалення себе як людини.

Людство ніяк не зможе знову відродитися лише на основі матеріальних потреб. Що ж до інформаційних потреб, то людей навмисно напакують порожньою низькопробною інформацією та ерзац-культурою, немов хочуть, щоб люди не розвивалися, а, навпаки, ще більше деградували. Наркотики, алкоголь та нікотин також мають свій згубний вплив на вдосконалення особистості людини. Тому широка пропаганда розумних здорових потреб має велике значення для боротьби з соціальним паразитизмом, з споживачиством, з прагненням отримання нетрудових доходів та з іншими негативними соціальними явищами.

До навчання сучасної людини також треба підходити дуже обережно. Навчання розвиває переважно інтелект. А якщо людина має низькі моральні якості, то однобічний розвиток її інтелекту може призвести лише до ситуації, коли людина знаходитиме ще витонченіші та вишуканіші способи реалізації своїх егоїстичних цілей. Від діяльності деяких людей суспільству більше шкоди, ніж користі. Тому питанням моралі та моральності треба приділяти першочергову увагу.

Соціально-економічний розвиток держави безпосередньо пов'язаний із духовним розвитком особистості, з підвищенням рівня її свідомості. Еволюція людства – морально-етичний прогрес нині сильно відстав від науково-технологічного прогресу. І ми бачимо за тими подіями, які відбуваються у світі, що людство почало рухатися навіть у протилежний бік

еволюції, тобто стало деградувати. І цей розрив між моральними та людськими якостями, з одного боку, та науково-технологічним прогресом, у тому числі й у воєнній сфері, з іншого боку, став сильно збільшуватися. Зрештою, це неодмінно призведе до знищення всієї людської цивілізації. Тому найголовнішим завданням сьогодні є повернення до гуманістичного шляху розвитку. І це пов'язано з підвищенням рівня свідомості людини. Тільки високосвідоме суспільство зможе правильно організувати свій розвиток, у тому числі й в економічній та у воєнній сферах.

Не кожна людина ще є людиною за своїми внутрішніми та моральними переконаннями. Велика кількість істот, які перебувають у людській подобі, ще не є людьми. Через недосконалих людей і суспільство недосконале. Вже заздалегідь відомо, що люди можуть робити деструктивні вчинки. Інакше не було б поліції, прокуратури, судів, в'язниць, сторожів, охоронців, контролерів, ревізорів. Утримування всього цього апарату вимагає величезних витрат. Але замість того, щоб удосконалювати природу людини, суспільство бореться зі слідством, а не з причиною. Разом з тим, витрати на формування високого рівня людської свідомості зовсім не можна порівняти з витратами на ліквідацію наслідків деструктивних дій людей низького рівня свідомості. Людина високого рівня свідомості найефективніший для суспільства суб'єкт. Вона маловитратна, а користь від неї величезна. З погляду можливості зростання свідомості, сучасні економічні теорії, які засновані на одержанні прибутку, є перешкодами для становлення людей високого рівня свідомості, оскільки ці теорії не тільки гальмують еволюцію людської свідомості, але, навпаки, сприяють розвитку найнижчих людських вад, таких як жадібність, ненажерливість, сріблολюбство, користолюбство, егоїзм, гординя. Матеріалістичний світогляд прищепив людям дух суперництва та необмеженого споживання.

Розглянемо два різних суспільства: суспільство А і суспільство Б. Хай у суспільстві А живуть високосвідомі люди, які не роблять негативних вчинків. Тут немає злодіїв, убивць, гвалтівників, бандитів, дармоїдів, всі люди мають

високий рівень свідомості й живуть по совісті, в гармонії з собою, з оточуючими та з природою. Тому в цьому суспільстві немає замків на дверях, ґратів на вікнах, відсутні охоронці, контролери, ревізори, перевіральники, поліція, прокурори, судді, тюремники тощо. Усі допомагають один одному та сплачують податки. Зусилля суспільства спрямовані на творення, а не на боротьбу з негативними суспільними явищами. Чим вище буде коефіцієнт корисної дії кожної людини, тим вищим буде коефіцієнт корисної дії й суспільства.

У суспільстві Б, навпаки, живуть люди низького рівня свідомості, зовсім іншими нахилами. Тут постійно відбуваються вбивства, грабежі, злодійство, насильство, економічні та фінансові злочини, панує закон джунглів. Уряд утримує цілі армії служителів правопорядку. Йому доводиться постійно боротися зі злочинністю, витрачати на це ресурси, ніж викоренити її раз і назавжди. Ми, звичайно, намалювали сильно протилежні суспільства. Насправді у кожному суспільстві живуть й ті, й інші групи людей, хоч і в різних співвідношеннях.

Засновники «наукового» комунізму дали хибну версію побудови щасливого майбутнього. Перебільшення значення економічного фактору в історичному процесі призвело до гіпертрофованого уявлення про роль класів та класову боротьбу в історії людства. Закони історичного процесу розвитку суспільства треба було шукати не там, де їх шукали теоретики марксизму. Фундаментальним поняттям історичного матеріалізму у них з'являлося поняття діяльності й передусім «виробничо-економічної». При цьому було висунуто постулат, що «буття визначає свідомість»? Хоча буття визначає свідомість лише в людей низького рівня свідомості, а у людей високого рівня свідомості, навпаки, «свідомість визначає буття».

Більш вірним, з нашого погляду, є вчення В. І. Вернадського, К. Е. Цюлковського, О. Л. Чижевського, Тейяра де Шардена, Л. М. Гумільова, М. К. та О. І. Реріхів. Маючи, крім наукової інформації, і високорозвинену інтуїцією, вони приблизно в один час дійшли висновку, що історичний процес

не просто зміна «способів виробництва» та форм «класової боротьби», а це є природний процес, пов'язаний з Космосом і схильний до впливу космічних сил. Вернадський навіть писав, що «науково зрозуміти – значить встановити явище у рамки наукової реальності – Космосу».

В ідеальному випадку для розвитку людей та підвищення рівня їхньої свідомості мають бути розроблені спеціальні програми на державному рівні. Але біда полягає в тому, що правлять світом не прогресивні вчені, а хитрі та корисливі політики та олігархи, які абсолютно не несуть жодної моральної відповідальності за долі світу. У коридори влади зазвичай штовхають маріонеток, на яких, для кращого ними управління, завжди є компромат, пов'язаний з їхніми низовинними людськими вадами. Тому, в разі чого, їх завжди можна поміняти на більш лояльну маріонетку.

Нині у суспільстві відбулася підміна цінностей. Замість розвитку людини ми більше говоримо про розвиток економіки та науково-технологічного прогресу. Замість удосконалення самої людини, нам пропонують удосконалення якості життя. Замість еволюції людства пропонують сурогат, який пов'язаний із споживанням. Велика проблема пов'язана з тим, що урядам багатьох країн немає потреби розвивати людство, адже неосвіченими людьми і управляти легше. Тому людям малюється перспектива ситого суспільства як суспільства загального благоденства. Ця концепція ґрунтується на принципах рівності можливостей, справедливого розподілу багатства, забезпечення гідної якості та рівня життя. Багатьом людям цього достатньо. Такий ситий рівень життя населення гарантує спокійне життя для еліт, які продовжують і надалі наживатися за рахунок свого населення, яке толком нічого не розуміє. Однак, все може бути зовсім по-іншому.

Без усвідомлення людської еволюції не можна осмислити жодне явище на Землі, зокрема й історичний, науково-технологічний та соціальний процеси. Історія всього XX століття та вже перша чверть XXI століття є полем боротьби двох основних тенденцій. Руйнування означає хаос, а творення – перемогу Космосу. Космічний Закон свободної волі дає людині право вибору: чи

руйнація - чи творення, чи еволюція - чи деградація. Виходячи з того, що людина має право вибору, вона зараз зробила неправильний вибір, який її відвів у бік матеріального.

Таким чином, люди продовжують жити своїм звичайним матеріальним життям, яке не має жодного відношення ні до космічної еволюції, ні до нових наукових теорій, ні до ідей Живої Етики. Це свідчить про те, що рівень свідомості людей загалом ще дуже низький, свідомість людей перебуває у стані сплячки.

Все вищеописане дозволяє правильно розставити акценти над змістом людського існування. Для Космосу або для Бога (кому як подобається) сенс людського існування полягає у постійному вдосконаленні, в еволюції, а цього можна досягти лише підвищуючи рівень своєї свідомості. Треба сказати, що з підвищенням рівня свідомості, у людини посилюється імунітет, з'являється особлива енергетика, вона не хворіє, у неї збільшується тривалість життя. Таким чином, підвищувати рівень свідомості навіть вигідно для себе, для свого здоров'я. Люди високого рівня свідомості по-іншому сприймають світ, бачать своє справжнє місце у ньому, у них з'являється більше людських якостей, наприклад, альтруїзм, йдуть пороки, виникає потреба трудитися та творити, вони приймають правильні життєві рішення, у тому числі й економічні.

У 1990 року було введено наступний макроекономічний показник - Індекс розвитку людського потенціалу. Індекс розроблено групою економістів на чолі з пакистанцем Махбубом уль-Хаком на основі роботи індійського економіста Амартія Сена. Це був інтегральний показник, який характеризує на досліджуваній території рівень життя населення, грамотність, освіченість та довголіття. З 2013 року цей показник став називатися Індексом людського розвитку. У 2018 році з ініціативи Світового банку було запропоновано додатковий інструмент для порівняння показника у різних країнах – Індекс людського капіталу (ІЛК). ІЛК включає три складові: *виживання* показує смертність дітей до 5 років; *очікувана тривалість навчання у школі* дає інформацію про обсяг освіти, яку підліток може отримати до 18 років; *стан*

здоров'я показує частку 15-річних підлітків, які доживуть до 60 років та поширеність низькорослості у дітей віком до 5 років. Не будемо зараз обговорювати важливість цього індексу, але ясно, що ні про який рівень свідомості людини мова не йдеться.

Всі ці індекси зачіпають зовнішній бік життя людей, але ніяк не внутрішній, який найбільш важливіший, тому що більше значення має не якість життя людини, а якість самої людини як свідомої істоти. Як зрозуміти чому, начебто в успішній країні, так багато суїцидів, наркоманів, величезна кількість поліцейських і людей, які відбувають тюремний строк? Чи важливо знати, як якісне життя вплине на саму людину, на її внутрішні та моральні якості?

На наше глибоке переконання, рівень розвитку свідомості людини є дуже важливішим показником, оскільки тільки по ньому можна судити про те, чи суспільство в цій державі еволюціонує чи ні, чи виконується головне планетарне завдання, пов'язане з удосконаленням людської цивілізації? А решта макроекономічних показників є другорядними. Тому пропонується рівень розвитку свідомості людини зробити одним з основних макроекономічних показників, по якому можна судити, просунулося суспільство вперед, шляхом вдосконалення, чи ні.

Звичайно рівень розвитку свідомості (PPC) людини визначити набагато складніше, ніж будь-який із запропонованих індексів, «чужа душа – потемки», крім того багато людей можуть майстерно приховувати свої справжні наміри, але наука має цим займатися. Рівень розвитку свідомості кожної людини є також інтегральним показником, який на нашу думку повинен складатися з рівня розвитку моралі, рівня розвитку інтелекту та рівня сили волі. Якщо, наприклад, рівень свідомості Ісуса Христа прийняти за 1, то рівень свідомості кожної окремої людини буде набагато менше ($0 \leq PPC \ll 1$). Рівень розвитку свідомості людини повинен періодично перевірятися і їй має видаватися відповідний документ, який буде впливати на призначення її на певні посади в державній ієрархії. Потім можна буде сміливо цікавитись, хто рекомендував того чи іншого персонажа на посаду «начальника підвідділу очищення»?

Через те, що поки важливий тільки документ про освіту, йому і, наприклад, організаторським здібностям надається більше уваги, ніж моральним якостям людини, тому в суспільстві й панує корупція, злочинство, хабарництво, причому, як правило, в чиновницькому середовищі.

Але якщо людина має низькі моральні якості, є егоїстом, а держава ще витрачає гроші на розвиток її інтелектуальних здібностей, то держава може надалі більше втратити, ніж придбати, через негативну діяльність такої людини. Розумна людина з низькими моральними якостями – це потенційний шкідник суспільства. І чим вищу посаду вона обіймає, тим ширше в неї полі діяльності, в якому можна принести більше шкоди.

Тому підвищенню моральних якостей людини треба приділяти найпильнішу увагу. А відсутність у державі офіційної ідеології ще більше посилює цей факт.

Світ продовжує жити за своїми надуманими правилами, низька свідомість людства та бездуховність продовжують домінувати на Планеті. Розвиток суспільства пішов руслом, спрямованим до руйнації. Ми добре бачимо, скільки зараз у світі агресії, жорстокості, люди ненавидять один одного і готові навіть вбивати через незрозумілі причини. Дивлячись на величезну кількість конфліктів у світі, розумієш, як людство ще далеко від досконалості. Замість співпраці відбувається роз'єднання. Зрозуміло, що все це результати діяльності людей невисокого рівня свідомості з низькими моральними якостями.

Що ж важливіше створити суспільство матеріального достатку чи суспільство самодостатніх високорозвинених людей? Розуміння розвитку людини як основної мети суспільства, а не тільки як засобу для виробництва та споживання матеріальних благ, має стати головним принципом для всієї економічної науки.

Хочеться закінчити статтю словами великої та мужньої людини Антуана де Сент-Екзюпері, який писав, що: «Плювати хотів я на режим, важливо знати, який тип людини створюється цим політичним ладом».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мямлін В. В. Економіка + мораль: синергія розвитку. *Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference*. Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2023. Pp. 332-340.
2. Мямлін В. В. Що потрібно змінити в економічній теорії, щоб вона стала потужним творчим інструментарієм? *Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту*: матер. 81 Міжн. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 22.04-23.04.2021 р.). Дніпро, 2021. С. 274-276.
3. Мямлін В. В. До питання про недопустимість відставання морально-етичного прогресу від науково-технологічного прогресу. *Innovative development of science, technology and education*. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2023. Pp. 553-565.
4. Мямлин В. В. Роль новой высокоэффективной макроэкономической модели в повышении уровня сознания человека. *Innovations and prospects of world science*: Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. Pp. 280-290.
5. Мямлин В. В. Основные принципы функционирования модели высокоэффективной национальной экономики и её связь с учением Живой Этики. *Modern research in science and education*. Proceedings of the 2th International scientific and practical conference. BoScience Publishing. Chicago, USA. 2023. Pp. 462-472.
6. Мямлін В. В. До питання про науковість сучасної економічної теорії // *Global science: prospects and innovations*. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2023. Pp. 737-748.
7. Мямлін В. В. Сучасна парадигма соціально-економічного розвитку: якою вона має бути? *Наука та прогрес транспорту*, 2022. № 3-4 (99-100). С. 14-24. DOI: <https://doi.org/10.15802/stp2022/275707>.
8. Мямлин В. В. Какая парадигма нужна экономической теории для эффективного социально-экономического развития. *Eurasian scientific*

discussions. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. Pp. 469-475.

9. Мямлин В. В. Модель высокоэффективной макроэкономики и формирование разумных материальных потребностей. *Modern research in world science*. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 1112-1119.

10. Мямлін В. В. На які універсальні закони Всесвіту повинна спиратися економіка, щоб вона могла ефективно функціонувати. *European scientific congress*. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2023. Pp. 332-340.

11. Мямлін В. В. У чому має полягати реальна ефективність соціально-економічного розвитку країни? *Modern research in world science*. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. SPC-Sci-conf.com.ua. Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 757-763.

12. Мямлін В. В. Як повинен здійснюватися розвиток підприємств в умовах високоефективного механізму функціонування макроекономіки. *Modern research in world science*. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 1422-1428.

13. Мямлин В. В. Про абсолютное несоответствие экономических законов естественному порядку вещей в природе. *VII Международная научно-практическая конференция «Science, innovation and education: problems and prospects»*. (February 9-11, 2022). SPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2022. Pp. 780-789.

14. Мямлин В. В., Мямлин С. В. Основные научные принципы создания высокоэффективного экономико-финансового «механизма» в государстве. *Независимое исследование с позиций IT-технологий: монография*. Киев-Днепр : Монолит, 2019. С. 40-58.

15. Мямлін В., Мямлін С. Як Україні запустити потужний економічний «двигун»? *Світ*. 2018. № 3-4. С. 3.

16. Мямлин С., Мямлин В. Экономика синергии как единственная

альтернатива економіки егоїзма. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах*: матер. Міжн. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 6 травня 2016 р.). Тернопіль : Крок, 2016. С. 30-33.

17. Пшинько А. Н., Мямлин В. В., Мямлин С. В. Повышение уровня системности экономики – основной путь выхода из кризиса. *Вісник Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна*. 2011. Вип. 36. Дніпропетровськ : Вид-во ДНУЗТ, 2011. С. 275-283.